

Rubber Dam Kit

Rubber Damové folie

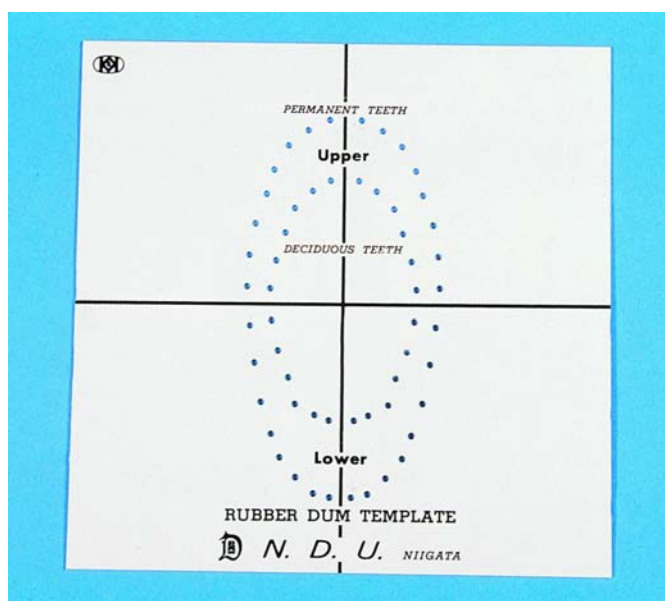
Rubber Dam je vyroben z mimořádně pružného a elastického latexu. Je balen po 36 ks a má tři síly:

Tenká – čím tenčí rubberdam, tím snáze se aplikuje, ale tím snáze se také trhá a tím horší je také schopnost utěsnit daný prostor, než je tomu ve srovnání se silnějším rubberdamem.

Střední – používá se nejčastěji, protože se s ním snadno zachází, je vhodný i pro začátečníky v technikách používání kofferdamu i pro nejrůznější ošetření v oblasti záchovné stomatologie.

Silná – při použití se dosahuje dobré retrakce gingivy, velmi zřídka dochází k protržení.

Rubberdam má hladkou a pudrovanou stranu. Hladká strana je vždy obrácena do pacientovy ústní dutiny, pudrovaná strana je tedy obrácena k ošetřujícímu.

Děrovací kleště

Díky 5ti různě velkým otvorům na děrovacím disku zajišťují vyražení dokonalého otvoru. Pro děrovací kleště platí:

otvor č. 5 – je doporučován pro sponové zuby (na konci zubního oblouku)

otvor č. 4 – univerzální pro moláry

otvor č. 3 – pro špičáky a premoláry v horní i dolní čelisti

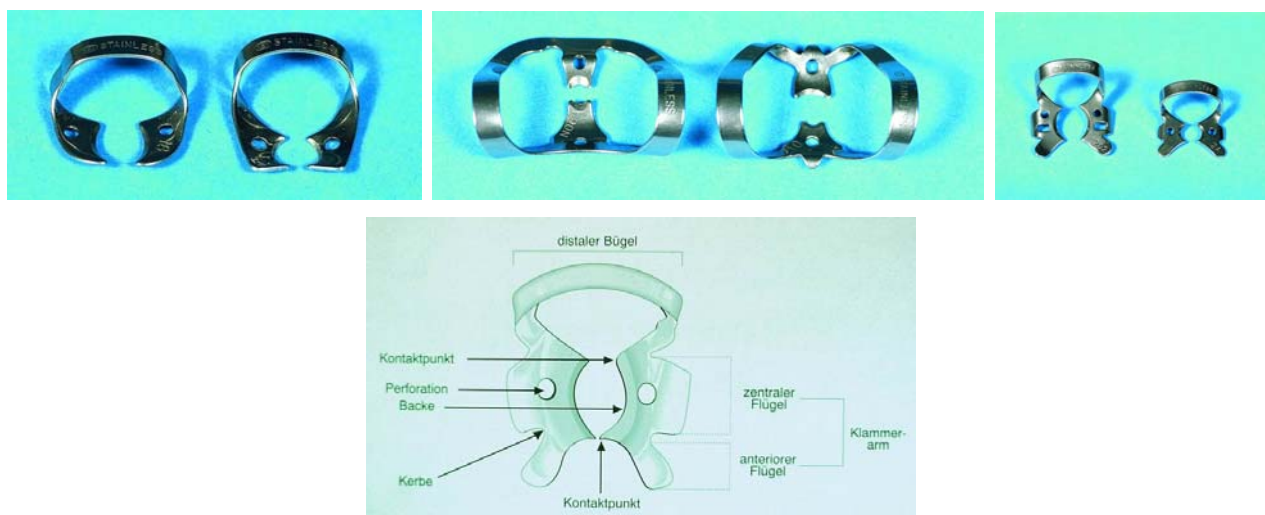
otvor č. 2 – pr řezáky v horní čelisti

otvor č. 1 – pro velmi gracilní řezáky v dolní čelisti

Řídíme-li se velikostí otvorů pro jednotlivé zuby podle výše zmiňovaného schématu, zjistíme, že výsledkem je zajištění absolutně těsné izolace zubu proti vlhkosti.

Abychom do rubberdamu vyrazili precizní otvor, napínáme čtverec rubberdamu mezi palcem a prsteníčkem a pomáháme si přitom i ukazováčkem a prostředníčkem levé ruky (předcházíme tak tvorbě záhybů a z toho plynoucích nechtěných dvojíých perforací). Nyní podsuneme disk děrovacích kleští a kleště sevřeme. Děrovací trn tak dosedne do zvolené velikosti otvoru v disku a vyrazí do rubberdamu dokonale kulatý otvor. Objevíme-li při prověřování vyznačených otvorů v rubberdamu trhliny, zářezy nebo vruby, dochzí poté při pokusu o napnutí rubberdamu na zuby k jeho protržení právě v místě nedokonalého otvoru. Pokud je ovšem otvor dokonale kulatý, můžeme rubberdam napínat až je téměř průhledný, a přesto se neroztrhne.

Spony na RubberDam

Součástí Rubber Dam kitu je sedm spon ve velikostech:

14A – Tato spona je vhodná zejména pro nedostatečně prořezané, nedovyvinuté nebo nepravidelně utvářené moláry. Spona drží na zubu díky čtyřbodovému kontaktu a také díky sklonu postranních částí, které se svažují k zubu.

7 – Vynikající spona pro dolní moláry. Rovné utváření postranních částí zabraňuje poranění gingivy.

2 – Standardní spona pro větší premoláry, zejména v horní části.

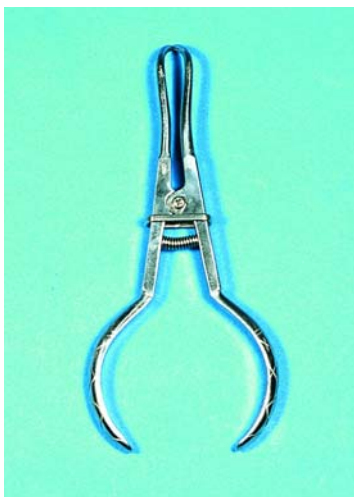
9 – Univerzální dvouramenná spona pro labiální kavity frontálních zubů a premolárů (endodoncie)

00 – Tato spona je vhodná pro velmi malé premoláry a řezáky v horní i dolní čelisti. Vyznačuje se velmi vysokým obloukem ramene a štíhlými postranními částmi.

8A – Nejlépe se tato spona hodí pro malé moláry v dolní i horní čelisti, které dosud dokonale neprořezaly nebo jsou nepravidelně utvářeny. Aniž bychom poranili tkáň, zavádíme čtyři body kontaktu pod okraj gingivy. Mírný sklon postranních částí umožňuje aplikaci rubberdamu až do těchto míst.

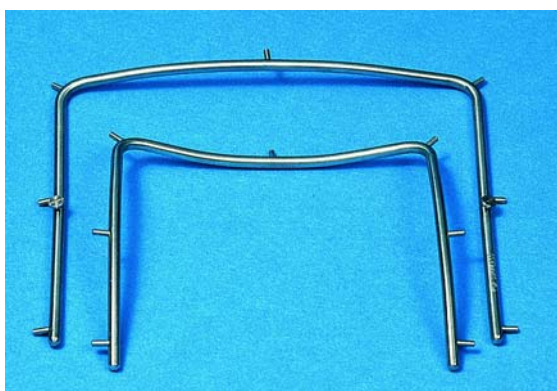
8 – Univerzální spona pro moláry v horní čelisti.

Sponové Kleště

Díky retenčním čepům uchopí správně každou sponu, aniž by došlo k její nesprávné rotaci. Umožňují správnou adaptaci spony na zub. Sponové kleště tedy slouží k rezepnutí a nasazení spon a po skončení výkonu také k jejich odstranění.

Rám na RubberDam

Abychom si ušetřili napínání rubberdamu pomocí závažíček, používáme dnes rámy na rubberdam. Tyto rámy umožňují díky několika vhodně umístěným a patřičně orientovaným trnům rychlou a snadnou fixaci rubberdamu.

Rám je ve tvaru písmene U a je vyroben z nerezové oceli, je flexibilní a opatřený několika vhodně umístěnými válcovitými trny, které slouží ke snadnému rubberdamové fólie.

Další příslušenství

Interdentální klínky

Používají se ke klínkování matic, ale také k fixování rubberdamu v dutině ústní. Díky ideálnímu anatomickému tvaru umožňují perfektní adaptaci rubberdamu ke tkáním. Abychom tkáň a rubberdam zatlačili apikálním směrem a zároveň zabránili protržení rubberdamu, případně jeho namotání na vrtáček u zvláště rozsáhlých krčkových defektů, umístíme do vhodných míst.

Ubrousky na kofferdam

Jsou nezbytností při práci s pacienty, kteří mají alergii na latex. Pro ošetřujícího jsou smysluplné a pacientovi skýtají větší komfort, zejména při ošetření, které trvá delší dobu. Rubberdam protáhneme otvorem v ubrousku a napneme ho na rám. Ubrousek tak absorbuje sliny, vodu a pot.

Dentální nit

Používá se jako vhodný prostředek především k ověření průchodnosti interdentálních prostorů. Dále se jedná o vynikající pomůcku, vázne-li někde rubberdam a lze-li ho jen s obtížemi přetáhnout přes bod kontaktu. Ligatura z dentální niti je často velmi vhodná k fixaci rubberdamu na určitý zub (jedná se zejména o dětské moláry a špičáky). Ligatury by měly být bukálně uvázány chirurgickým uzlem. Delší ligatura je výhodnější, usnadňuje manipulaci a posléze také snímání rubberdamu.

Hladítko

Výborně slouží ke krátkodobé separaci bodů kontaktu a k umístění rubberdamu okolo krčků zubů (inverze). Toto obrácení rubberdamu směrem apikálním (inverze) si velmi usnadníme silnějším proudem vzduchu směřovaným proti sulku.

Příklady techniky použití rubberdamu v různých indikačních oblastech

Suché pracovní pole pro endodoncii.

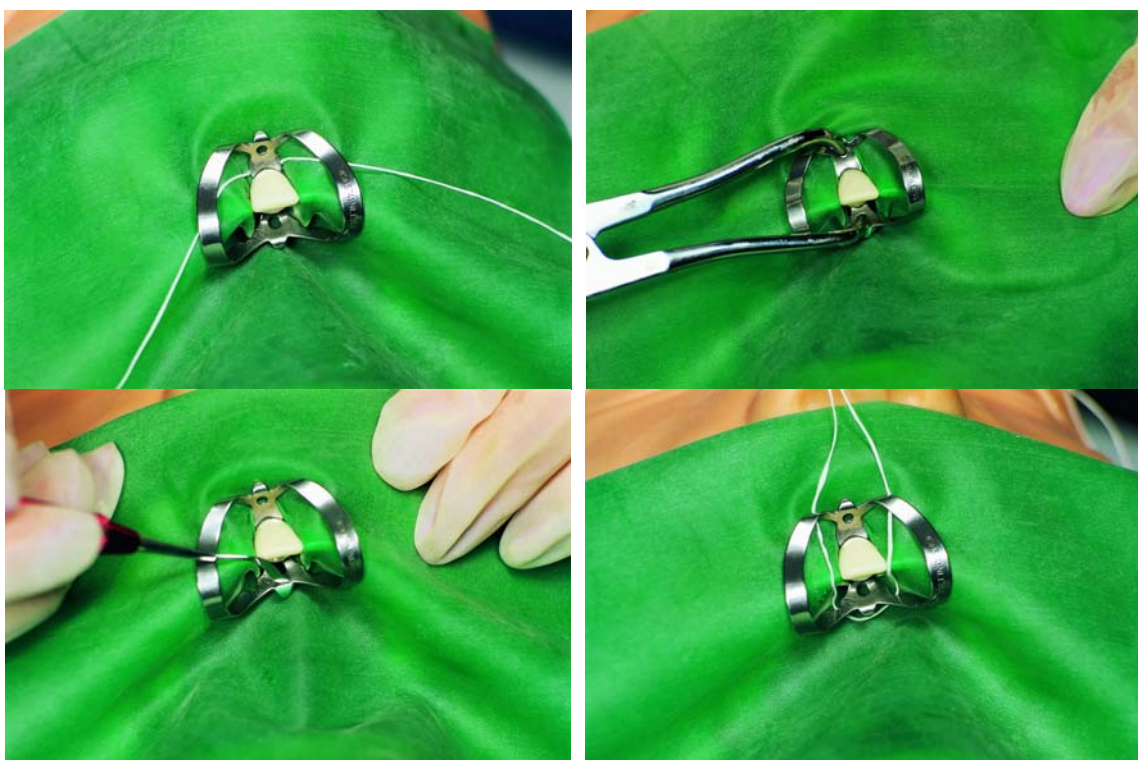
Rubberdam pro izolaci jednoho endodonticky ošetřovaného zubu nasazujeme na zub současně se sponou. Předpokladem je předchozí napnutí rubberdamu na sponu s křídélky. Příkladem použití rubberdamu je použití spony č. 210 pro izolaci frontálního úseku v horní čelisti. Gumu uchopíme tak, abychom ji k sobě měli obrácenu pudrovanou stranou. Sponu poté do perforace v rubberdamu vložíme tak, aby guma překrývala jedno křídélko. Otvor nyní roztáhneme tak, abychom gumu přetáhli i přes druhé křídélko spony. Spona se tak nachází na pudrované straně gumy, křídélka jsou na rubové hladké straně gumy. Křídélka tak perforaci rubberdamu drží otevřenou a umožňuje nám dobře vidět zub, který zamýšlíme izolovat.

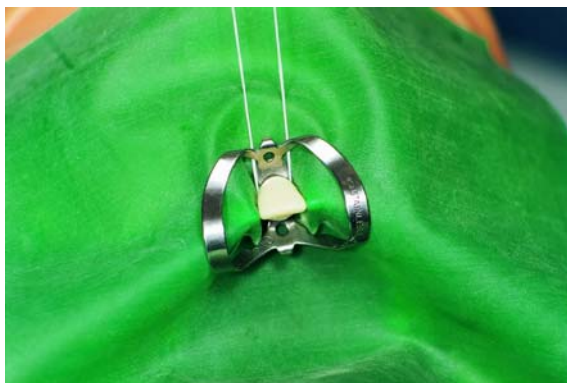
Sponu tak do určité míry nasazujeme pod kontrolou zrakem. V praxi to znamená, že nyní sponovými kleštěmi uchopíme sponu již fixovanou v rubberdamu.

Pozor! Se sponovými kleštěmi pracujeme jako s kleštěmi na teleskopické korunky.

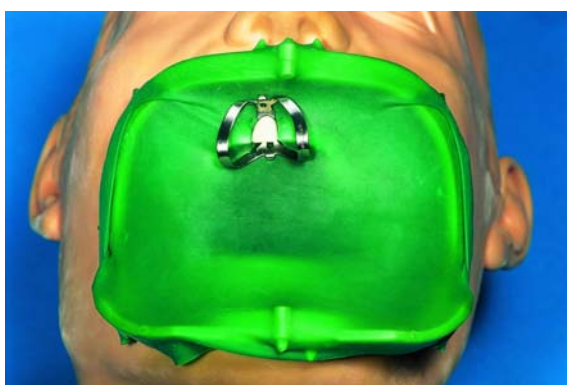
Branže se tedy otvírají při stisku, případně při fixaci aretování. Sponu tak lze bez problémů vyjmout ze zásobníku spon, nasadit na zub a po ošetření ji opět lze snadno odstranit. V případě izolace zubu za účelem jeho endodontického ošetření ve frontálním úseku horní čelisti se doporučuje nasadit sponu nejprve vestibulárně k okraji dásně, přetáhnout ji přes nejširší bod zubu (tuberculum) a pod ním sponu palatinálně opatrně dosadit. Nyní odkládáme sponové kleště, protože rubberdam i spona jsou již umístěny.

Poté napínáme rubberdam na rám. Rubberdam fixujeme na vhodně umístěné trny. Objevuje-li se dosud na rubberdamu sulkulární tekutina, nesklouznul ještě dostatečně pod postranní část spony. Abychom tuto potíž odstranili, vkládáme za kompaktní sponu z palatinální strany asi 30 cm dlouhou voskovanou dentální nit. Každý konec necháme proklouznout pod ramenem spony do interdentalního, prostoru. Nyní konce na vestibulární straně zubu překřížíme a opatrně nit dotáhneme. Rubberdam se dokonale přiloží na okraj dásně a dosáhneme tak absolutně suchého pracovního pole. Oba konce nitě ustříhneme, nebo nit vcelku vytáhneme.

Po tomto perfektním nasazení rubberdamu, zahajujeme vlastní endodontické ošetření. Při trepanaci zubu s chlazením se doporučuje, aby sestra (hygienistka, pomocnice) odsávala aerosol širokou odsávací vakuou v kombinaci se širokou intaktní pelotou. (Pozor! Případná ostrá hrana na pelotě může vést k protržení rubberdamu.) Slinu může pacient polykat zcela volně a normálně.

V případě endodontického ošetření zpravidla plně postačuje, izolovat pomocí rubberdamu jen ošetřovaný zub. Endodontické ošetření je proto výborným počátkem toho, jak se s rubberdamem spřátelit.

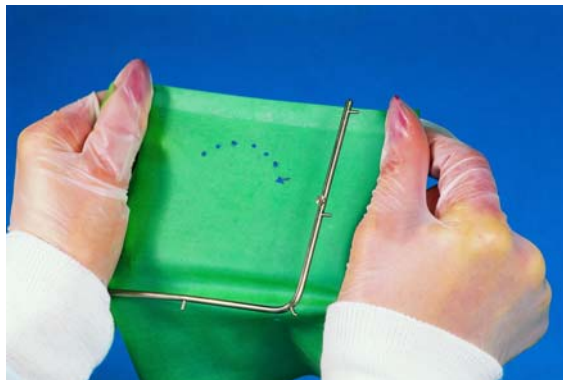
Končí-li ošetření, zavedeme sponové kleště opět do otvorů v postranních částech spony. Nejlépe se nám to podaří, zavedeme-li jeden retenční čep sponových kleští z lépe viditelné strany (většinou z vestibulární) a přitom kleště mírně otevřeme a otočíme přes zub tak, abychom mohli zavést i retenční čep druhé branže do otvoru v hůře dostupné postranní části spony (většinou strana palatinální).

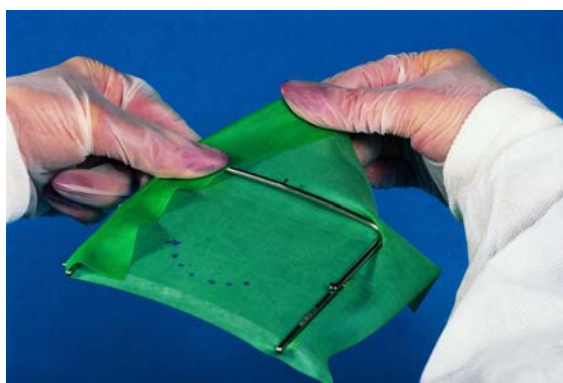
Sponové kleště zaaretujeme, čímž se spona otevírá a lze ji bez problémů sejmout ze zubu. Při izolaci pouze jednoho zubu pomocí rubberdamu, si u pacienta můžeme dovolit sejmout rubberdam i rám naráz v jednom pracovním kroku. Šetrně a bez nepříjemných pocitů pro pacienta toho dosáhneme tak, že pravý palec přiložíme do vestibula pod rubberdam i pod rám, pravým ukazováčkem uchopíme rubberdam pod incizní hranou zubu, prostředníček rovněž položíme na rubberdam, zatímco prsteníček a malíček zavedeme pod rám. Rám rubberdamu poté mírně oddálíme od pacientova obličeje a gumu tak bez „vystřelení“ stáhneme směrem k incizní hraně.

Izolace frontálního úseku v horní čelisti

Abychom si příliš nezužovali výhled a pracovní pole, doporučuje se při práci v horním frontálním úseku rubberdamem izolovat vždy oblast zubů 13 - 24. Sestra (pomocnice) v případě takového obecného rozhodnutí může v mezidobí připravit a perforovat několik latexových čtverců pro tuto indikaci. Takto připravené čtverce se pak skladují v lednici. Jednoduchá technika vede např. při výše uvedené indikaci velmi rychle k požadovanému výsledku - absolutně suchému pracovnímu poli. V praxi to znamená, že současně nasazujeme spony i rám.

Do levé ruky uchopíme již předem v oblasti 13 - 24 perforovaný čtverec rubberdamu (pudrovanou stranou vzhůru), velký kovový rám na rubberdam umístíme přibližně 1,5 cm od levého okraje, přičemž horní konce rámu končí přibližně v úrovni horní hrany rubberdamu. Rubberdam i rám na rubberdam tedy držíme v levé ruce, pravou rukou nyní přetáhneme přes rám tak, že se zachytí na cylindrických trnech rámu.

Pravou rukou nyní rubberdam pevně držíme, zatímco levou rukou táhneme za rubberdam na levé straně tak, aby se i tady zachytil za cylindrické trny. Z přebytku rubberdamu na levé a pravé straně a na spodním konci rámu lze vytvořit malou „zachycovací“ kapsu. Tato kapsa může být velmi užitečná při preparaci tím, že zachytává nejen vodu, ale i zbytky staré odvrtávané výplně.

Fixovaná blána se k tomuto účelu musí přeložit podél jedné strany tak, že tato strana je rubberdamem v podstatě obalena. Rukou, kterou držíme přeloženou stranu gummy, pak uchopíme rám v jeho spodním rohu a zabráníme tak případnému rozvinutí přeloženého rubberdamu. Rubberdam i rám držíme pouze touto rukou. Volnou rukou uchopíme přeložený konec gummy a táhneme ho tak vysoko, až se na této straně zachytí na horní hraně rámu.

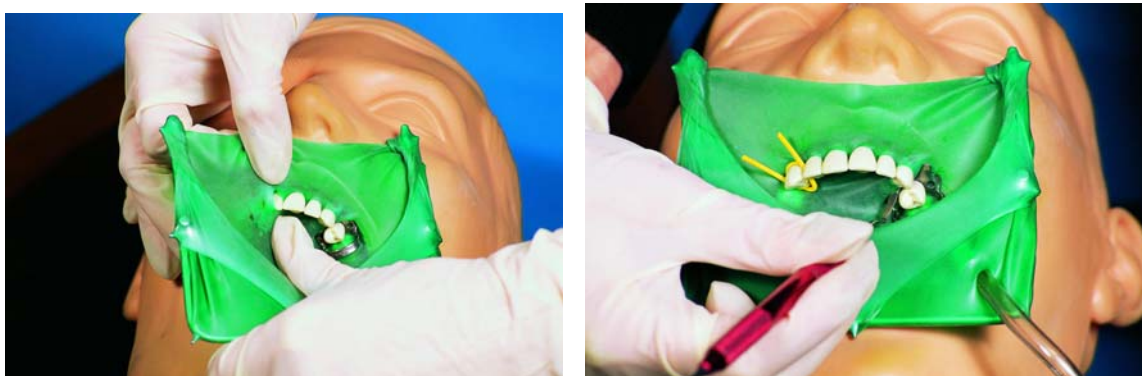

Nyní provedeme obdobné kroky na druhé straně rámu. Protože by tato kapsa díky svému vysokému pnutí mohla eventuálně překážet ve výhledu, můžeme ji dovést k dokonalosti tak, že z jejího středu uchopíme „minicíp“ rubberdamu a fixujeme ho na cylindrický trn ve střední části rámu na rubberdam.

Nyní sponovými kleštěmi uchopíme premolárovou sponu s křídélky pro zub 24 (např. č. 2, 2A, 209 nebo 206) a meziální křídélko zasuneme do otvoru v rubberdamu tak, aby její distální rameno směřovalo distálním směrem (pro počáteční usnadnění orientace doporučujeme naznačit i polohu zubu 25; leží-li rameno nad touto pomocnou linií, mělo by i při nasazení rubberdamu pacientovi všechno odpovídat).

Sponu nyní nasazujeme buklálně k okraji dásně. Mírným stiskem kleští sponu lehce pootevřeme, přetáhneme přes okluzní zub i linii maximální konvexity, uvolníme stisk a aretaci kleští a opatrně sponu dosadíme z palatinální strany.

Sponový zub 24 nyní vyčnívá z rubberdamu - sponové kleště odkládáme stranou. Ošetřující nyní oběma rukama uchopí rubberdam tak, že ho lze zpříma zavést do interdentalního prostoru (podobně jako pásek matrice). Otvor nyní přetáhneme přes růžek a incizní hranu do dalšího interdentalního prostoru. Opět se snažíme zavádět latex do mezizubního prostoru co nejstrměji, další otvor přetáhneme přes růžek a incizní hranu do dalšího interdentalního prostoru. Pokaždé, když všechny izolované zuby vyčnívají z latexu, používáme k fixaci na protilehlé straně (tedy distálně od 13) ústřížek rubberdamu, klínek, smyčku dentální nitě, ligaturu nebo na zub 13 přímo nasadíme sponu

Prosakuje-li poté sulkulární tekutina a zvlhčuje-li tak zuby, musíme vykonat ještě jeden pracovní krok, tzv. inverzi. Znamená to převrátit okraje rubberdamu apikálním směrem. Teprve nyní je rubberdam schopen zajistit absolutně suché pracovní pole a utěsnění proti vlhkosti. K tomuto kroku používá ošetřující stranu hladítka lomenou přes hranu. Zavede tuto stranu nástroje pod perforaci a opatrně ji přiloží ke gingivě. Sestra (pomocnice) v průběhu této činnosti směřuje rovnoměrný proud vzduchu proti gingiválnímu sulku.

Přitiskneme-li ukazováčkem a prostředníčkem levé ruky rubberdam mírně k hornímu rtu/oblasti gingivy, využijeme efektu zmírnění napětí. Vytáhneme-li současně hladítko, okraj rubberdamu se snadno převrátí do sulku.

Upřednostňujeme-li při inverzi používání dentální nitě, protáhneme z obou stran 30 - 40 cm dlouhé vlákno voskované dentální nitě do mezizubí tak, aby palatinálně dobře přiléhalo k okraji gingivy. Oba konce vlákna pak pouze vestibulárně překřížíme a mírně stáhneme. Rubberdam se při tom invertuje. Při inverzi se tedy pudrovaná strana rubberdamu přikládá k příslušnému zubu.

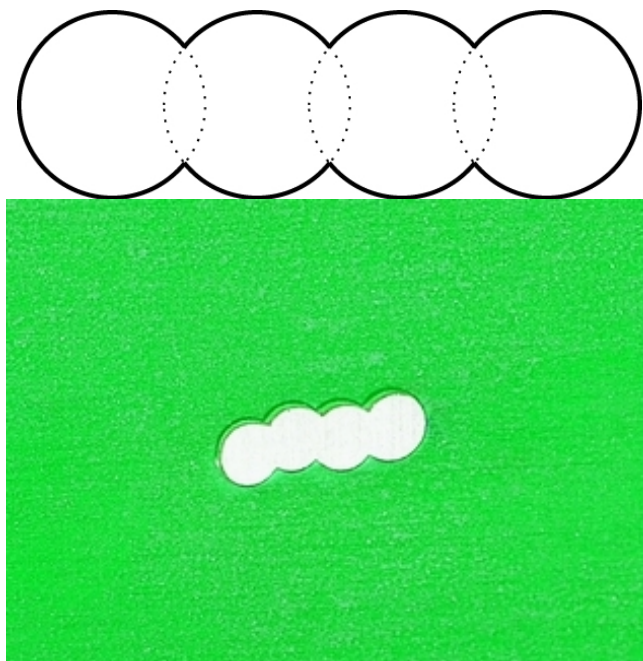
Pokud nyní ještě přetáhneme rubberdam přes křídélka spony na zubu 24, je absolutně suché pracovní pole pomocí rubberdamu zajištěno. Mezi latex a sponu (křídélko) zavedeme přes hranu lomenou stranu hladítka nebo kuličkové cpátka. Nástrojem mírně pootočíme doleva nebo doprava a rubberdam si již najde cestu pod sponu sám, jako by byl veden neviditelnou rukou.

Izolace pomocí rubberdamu

- u již nacementovaného můstku
- prvních a druhých molárů u dětí při pečeti fisure
- při odstraňování amalgamové výplně

V těchto indikacích lze dobře využít třetí techniku aplikace rubberdamu. Před započítím bychom měli věnovat pozornost tomu, že čím silnější rubberdam zvolíme, tím lépe těsní. Protože u můstků nemáme šanci protáhnout rubberdam do interdentálního prostoru, využíváme v takovém případě tzv. dlouhý otvor. Dlouhý otvor se rovněž osvědčil při izolaci zubů pro pečeti fisure.

Rubberdam položíme hladkou stranou na děrovací šablonu a na pudrovanou stranu si vyznačíme úsek, který hodláme izolovat. V této oblasti pak pomocí velikosti č. 2 na děrovacích kleštích vyrazíme dlouhý otvor. Především u dětí se doporučuje následující metoda.

Napřed napneme rubberdam přes příslušné zuby. Pak distálně od posledního izolovaného zubu protáhneme do mezizubí ústřížek (proužek) rubberdamu a celý rubberdam tak na této straně fixujeme. Pokud se v této fázi rubberdam uvolní z jednoho nebo dvou zubů, nastává nyní vhodná doba, opět ho přes tyto zuby přetáhnout. V mezidobí by měla sestra (pomocnice) připravit vybranou sponu pro moláry (např. č. 7, 8, 200 nebo 18) a uchopit ji sponovými kleštěmi.

Pokud ale touto metodou chceme izolovat již nacementovanou konstrukci můstku nebo zuby např. 26 a 27 pro pečeti fisure, a ne každý zub zvlášť, nasadíme dlouhý otvor nejlépe distálně za zubem 27 a přetáhneme otvor až meziálně od zubu 25. Můstek 27 - 25 tak nyní dlouhým otvorem vyčnívá z rubberdamu. K fixaci rubberdamu pak do interdentálního prostoru meziálně od zubu 25 protáhneme ústřížek rubberdamu.

K definitivní fixaci rubberdamu nasadíme na zub 27 molárovou sponu. V molárové oblasti je mnohdy výhodnější nasazovat sponu nejprve z palatinální strany, protože je zde kontrola zrakem lepší. Poté mírným stiskem sponu pootevřeme a přetáhneme přes okluzní plošku a linii maximální konvexity a opatrně ji dosadíme k bukálnímu okraji dásně.

Rubberdam je tak fixován a zbývá už jen volně visící blánu rubberdamu napnout na rám. Pokud není třeba vytvářet tzv. zachycovací kapsu, záleží pouze na volbě ošetřujícího, jestli rubberdam napne nad nebo raději pod rámem.

Důležité - při napínání rubberdamu na rám nesmíme nikdy rám přitlačit na pacientův obličej. Po ošetření odstraníme nejprve sponu, poté ústřížek rubberdamu a teprve nakonec můžeme sejmout také rubberdam s rámem.

Izolace zubů v dolní čelisti

V dolní čelisti bychom měli používat techniku, při které se nám daří nasazovat sponu pod kontrolou zrakově.

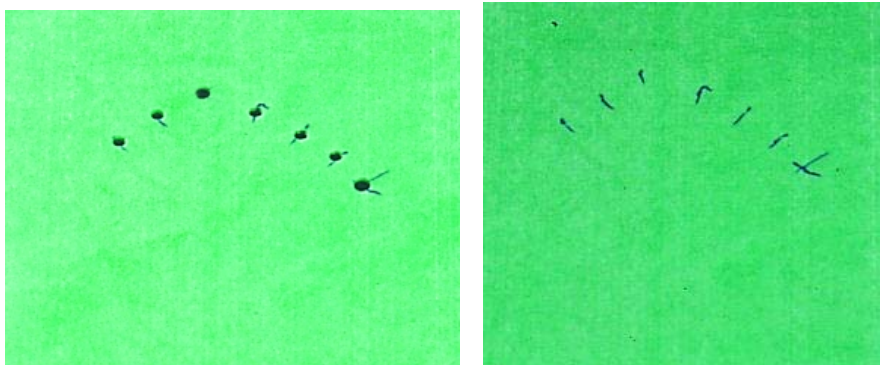

Zvolíme vhodnou molárovou sponu bez křidélek (např. W7, W8, 18, 28). Sponu zajistíme proti aspiraci tak, že přes distální oblouk spony provlečeme asi 40 cm dlouhou dentální nit. Pro zasazení sponových kleští do spony si pravíci 2 — 3krát obtočí dentální nit okolo levého ukazováku. Sponu poté držíme mezi prostředníčkem a palcem. Retenční trn sponových kleští, které držíme v pravé ruce, zavedeme napřed do příslušného otvoru v té postranní části spony, která je blíže palci. Kleště tak můžeme dobře zapřít o palec a roztáhnout tak, že jsme schopni zavést druhý retenční trn do otvoru v protilehlé postranní části spony, kterou drží prostředníček. Ukazováčkem, prostředníčkem nebo palce pravé ruky (pracovní) upevníme aretaci.

Zajištěnou sponu nyní přiložíme z linguální strany k okraji dásně zubu 37. Mírným stiskem kleští v pravé ruce rozpínáme sponu tak, že ji můžeme přetáhnout přes okluzní plošku zubu a přes linii maximální konvexity. Uvolňujeme stisk kleští, snímáme aretaci a sponu opatrně dosazujeme na zub k bukálnímu okraji dásně. Je důležité ověřit si, jak dobře spona na zubu sedí. Ukazováčkem proto vyvíjíme mírný tlak na distální oblouk spony. Pokud se spona pod tímto tlakem začne kývat, je pro tento zub příliš veliká a musíme použít sponu jinou.

Izolace krčkových kavít (V. třída podle Blacka)

Pokud musíme ošetřovat oblast krčku zubu, je nejvýhodnější izolovat s příslušným zubem také dva další, distálně umístěné zuby. Zvolená blána rubberdamu by měla být silná, abychom dosáhli nejlepší možné retrakce gingivy. Dále je důležité, vyrazit do rubberdamu otvor pro zamýšlený zub asi 2 mm apikálněji, ve srovnání s otvory pro sousední zuby. Otvory pro sousední zuby tedy vyrazíme úplně normálně podle oblouku navrženého na děrovací šabloně. Dále se doporučuje, vyrazit otvor pro ošetřovaný zub o jednu velikost větší než pro ostatní zuby. Tato dvě doporučení bychom měli respektovat zejména v případě, kdy se jedná o velmi hlubokou subgingivální destrukci.

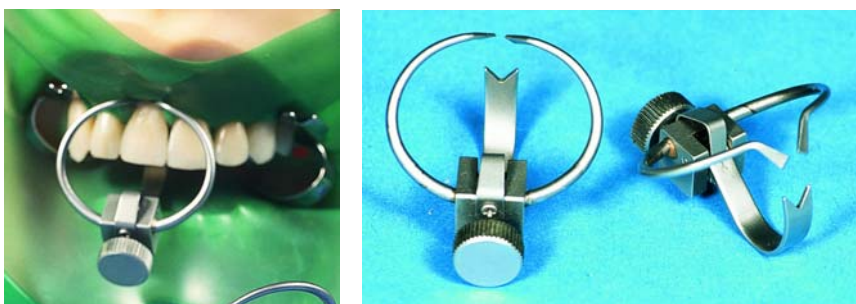
Jako příklad jsme zvolili izolaci kavity V. třídy na zubu 11.

V tomto případě je nejvhodnější použít silný rubberdam a připravit ho pro izolaci od zubu 13 k zubu 24 (standardní izolace frontálního úseku horní čelisti). Rubberdam tedy položíme hladkou stranou na děrovací šablonu a na pudrované straně si označíme polohu otvorů pro zuby 13, 12, 21, 22, 23 a 24. Pouze otvor pro zub 11 si označíme 2 mm apikálněji oproti ostatním zubům. Pro zuby 13, 12, 21, 22 a 23 bychom na děrovacích kleštích měli vyrazit otvor č. 2, pro sponový zub 24 je vhodný otvor č. 4. Pro ošetřovaný zub 11 se osvědčila velikost 3.

Předtím, než budeme izolovat vlastní pracovní pole (11) krčkovou sponou č. 214 = Hatch-Cevix Clamp, musíme rubberdam přetáhnout přes všechny zuby, pro které jsme vyrazili otvory. Na zub 24 nasadíme vhodnou sponu. Distálně od zubu 13 použijeme k zajištění rubberdamu vhodnou pomůcku (klínek, ústřížek rubberdamu nebo smyčku dentální nitě). Nyní pomocí spony 214 přimějeme k retrakci nejen rubberdam, ale i gingivu, zatlačíme je tedy apikálním směrem. Před tímto vykonem je nutné příslušnou oblast anestetizovat.

Krčková spona Hatch č. 214

Dvě veliká a tuhá ramena vytvářejí malou plošku a nasazují se na zub vestibulárně, popř. labiálně. Pohyblivá část spony má větší a širší plošku a nasazuje se z linguální, popř. palatinální strany zubu. Čtyři kontaktní body nyní opatrně pod mírným tlakem zavedeme pod gingivu, aniž bychom ji při tom poškodili nebo poranili. Gingiva i rubberdam jsou tak zatlačeny do zamýšlené pozice, kterou zafixujeme dotažením šroubu na sponě.

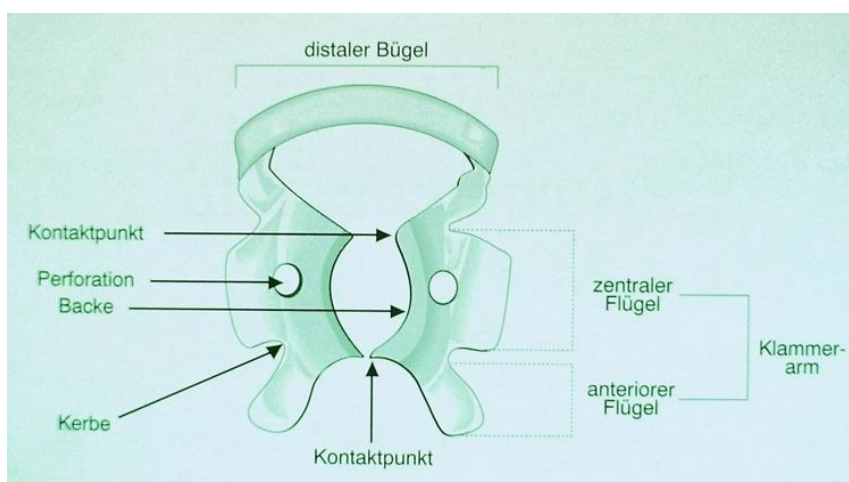
Doplnující tipy a triky usnadňující úspěšnou aplikaci rubberdamu

Jakou polohu má zaujmout ošetřující s také pacient, aby se rubberdam aplikoval co nejnázé?

Ošetřující musí zaujmout takovou polohu a takový způsobem polohovat pacienta, aby při aplikaci rubberdamu působil tahem směrem k sobě. To znamená, že aplikujeme-li rubberdam do frontálního úseku horní čelisti, nejnázé tak lze učinit v sedě z pozice 12 hod. u ležícího pacienta.

Při aplikaci rubberdamu v postranním úseku horní čelisti vpravo je výhodnější pracovat vsedě v pozici 10 hod. u ležícího pacienta. Z pozice 2 hod. dosáhneme nejnázé úspěchu při aplikaci rubberdamu v levém postranním úseku horní čelisti. V celé dolní čelisti je nejnázéjší pozice 8 hod. v sedě u ležícího pacienta. Řídíme-li se těmito doporučeními, jsme vždy schopni nasazovat rubberdam tahem k sobě a velmi rychle dosáhneme cíle. Pokud se přesto pokoušíme nasazovat rubberdam směrem od sebe, dostaví se úspěch jedině při vyšší časové náročnosti.

Jak snadno zacházet se sponami a sponovými kleštěmi?

Nejprve bychom si měli osvojit způsob, jakým se se sponovými kleštěmi pracuje. Protože se s nimi pracuje jako s kleštěmi na teleskopické korunky, rozevírají se při stisku držadel jejich branže (pracovní konce). Chovají se tedy úplně obráceně než extrakční, popř. technické kleště, které jsou nám bližší a práce s nimi všem přešla do krve.

Vycházíme-li tedy z pozice praváka, uchopíme sponu nejlépe palcem a ukazovákem levé ruky, distální rameno spony směřuje do dlaně. Nyní tedy zasadíme retenční čepy sponových kleští, které držíme v pravé ruce, do otvoru v té postranní části spony, která je blíže k palci. Sponové kleště tak můžeme snadno zapřít o levý palec, zatímco mírným stiskem pravé ruky kleště lehce rozevřeme tak, abychom mohli zasadit druhý retenční čep do otvoru v protilehlé postranní části spony. Zbývá pouze dotáhnout aretaci sponových kleští pravým ukazovákem, prostředníčkem nebo palcem.

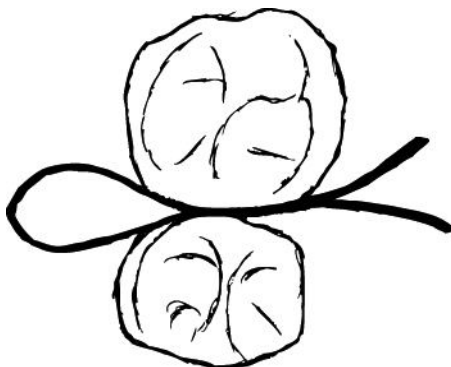
Kdy sedí spona na zubu správně?

Spona se musí zubu dotýkat ve čtyřech bodech, aby měla zajištěnou dostatečnou retenci. Důležité je ale také nezvolit příliš velkou sponu, protože jinak leží body kontaktu v místě mezizubních papil a spona tak papily zraňuje.

Co je důležité při zpracovávání kompozitů na zubech izolovaných rubberdamem?

Velmi důležité je vybírat barvu ještě PŘED aplikací rubberdamu. Protože zuby v absolutně suchém pracovním poli velmi rychle vysychají, vedlo by to později k výběru daleko světlejší barvy.

Jak se vyhnout trhání rubberdamu na kontaktních ploškách?

Rubberdam se často trhá, pokoušíme-li se ho násilím protáhnout přes kontaktní plošky dvou zubů (v okluzní oblasti). Abychom se tomu vyhnuli, doporučuje se začít pouze na jedné hraně a protáhnout gumu mezi kontaktními ploškami. Takto postupujeme u všech jednoduchých kontaktních plošek. Na všech obtížných místech používáme dentální nit. Gumu napřed zavedeme hranou do mezizubního prostoru a při prvním protažení nitě interdentalním prostorem stáhneme malou část gumy. Nyní dentální nit zavedeme zpět z linguální strany tak, že v interdentalním prostoru leží dvojité a oba konce ukazují bukálním směrem.

Opatrným tahem za jeden konec nitě se smí stáhnout pouze malé množství gumy. Celý tento postup opakujeme tak dlouho, dokud rubberdam přesně nedosedne na své místo.

Jak utěsnit proděravělý nebo natržený rubberdam?

Dojde-li během pracovního postupu k proděravění rubberdamu, např. nástrojem, můžeme vzniklý otvor utěsnit vatičkou namočenou v laku na kavity. Při větší trhlině se doporučuje aplikovat nový rubberdam přes původní.

Jak si lze pomoci v případě, že rubberdam špatně klouže po zubech?

Ve většině případů je pacientova produkce slin naprosto dostatečná a rubberdam dobře klouže po zubech. Někdy je ale zapotřebí mazadlo, aby přepážky mezi jednotlivými otvory v rubberdamu snáze sklouzly do interdentalního prostoru. Zvolené mazadlo musí být rozpustné ve vodě a nesmí mastit. Vazelína není vhodná. Znečistila by dentální materiály a zalepila a zamazala by gingivu. Zvolené mazadlo by dále pacienta nemělo chuově rušit více než roztoky, které používáme k vyplachům při endodontickém ošetření nebo leptací tekutiny nebo gely při zpracování kompozitních materiálů.

Sklouznutí proužků rubberdamu do interdentalního prostoru tedy usnadní kapička tekutého mýdla, pěny na holení nebo lubrikantu, kterou nanese za příslušný otvor na hladkou stranu rubberdamu.

Jak používat rubberdam u pacientů, kteří jsou přecitlivělí na přírodní gumu?

Ubrousky na rubberdam - jsou nezbytností při práci s pacienty, kteří mají alergii na latex. Pro ošetřujícího jsou smysluplné a pacientovi skýtají větší komfort, zejména při ošetření, které trvá delší dobu. Rubberdam protáhneme otvorem v ubrousku a napneme ho na rám. Ubrousek tak absorbuje sliny, vodu a pot. Při známé alergické reakci lze navíc použít silikonový kofferdam (vyrábí např. Roeko).

Další informace Vám kdykoliv poskytneme:

Hu-Fa Dental, Moravní 909, 765 02 Otrokovice, tel.: 577 926 226-7, fax: 577 926 205, www.hufa.cz, hufa@hufa.cz